

Vysloužil, Jiří

Náčrt návrhu na rozdělení souborného kritického vydání skladebného díla Leoše Janáčka

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. H, Řada hudebněvědná. 1969, vol. 18, iss. H4, pp. 117-120

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/111973>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

J I Ř Í V Y S L O U Ž I L

**N Á Č R T N Á V R H U N A R O Z D Ě L E N Í S O U B O R N Ě H O
K R I T I C K Ě H O V Y D Á N Í S K L A D E B N Ě H O D Í L A
L E O Š E J A N Á Č K A**

Souborné kritické vydání skladebného díla Leoše Janáčka se člení do řad a do svazků.

Uspořádání a rozdělení skladebného díla do řad vychází ze slohu a umělecké povahy Janáckovy tvorby, není tedy nahodilým seskupením skladeb do skupin, ale dbá o to, aby byly vytvořeny větší ediční celky ze skladeb formově nebo jinak příbuzných a souvisejících.

Souborné kritické vydání skladebného díla Leoše Janáčka obsahuje tyto řady:

- A. Hudebně dramatické dílo,
- B. Kantáty,
- C. Sbory a písně,
- D. Orchestrální skladby,
- E. Komorní skladby,
- F. Klavírní skladby,
- G. Úpravy lidových písní,
- H. Studijní a jiné příležitostné skladby, fragmenty, úpravy děl jiných autorů aj.

Zařazení všech Janáckových skladeb do těchto osmi řad lze uskutečnit bez podstatnějšího porušení zvolených kritérií. Dalo by se jistě uvažovat o tom, zda např. zařadit operní fragmenty, symfonii o pěti částech Dunaj do řady H a ne do řady A a D; dvojnásobná možnost zařazení se nabízí i u některých „příležitostných“ a studijních skladeb orchestrálních (Kolo srbské a Kozáček) a klavírních (Thema con variazioni). Zařazení těchto a jiných ještě skladeb do řad A–G a nikoliv do řady H, která obsahuje „příležitostné, studijní skladby a fragmenty“, však lze odůvodnit tím, že všechny tyto skladby tvoří z vývojového i uměleckého hlediska organickou složku sedmi hlavních, početných a slohově vyhraněných skupin Janáčkova díla. To např. nelze už tvrdit o Janáckových varhanních skladbách, které si jak co do počtu tak co do způsobu uměleckého zpracování uchovaly v kontextu Janáčkova souborného díla charakter skladeb „příležitostných“ v pravém smyslu toho slova.

Zařazení Janáckových skladeb do jednotlivých svazků vychází ze zásady,

že každý svazek má vždy obsáhnout úplný notový materiál jednoho díla nebo skupiny skladeb, jež vnitřně nějak souvisejí. I při vytváření svazků je nutné respektovat především umělecko-historické požadavky. Zařazení svazků do jednotlivých řad a jejich signování vychází z celkového rozdělení edice a respektuje současně chronologii vzniku skladeb. Vnitřní vybavení všech svazků Souborného kritického vydání skladebného díla Leoše Janáčka se řídí „směrnicemi pro vydání Janáčkovy skladebného díla“.

Řada A – hudebně dramatické dílo

1. sv. Šárka,
2. sv. Rákos Rákoczy,
3. sv. Počátek románu,
4. sv. Její pastorkyňa,
5. sv. Osud,
6. sv. Výlety páně Broučkovy,
7. sv. Káťa Kabanová,
8. sv. Příhody lišky Bystroušky,
9. sv. Věc Makropulos,
10. sv. Z mrtvého domu,
11. sv. Hudebně dramatická torsa, hudby k činohrám, nezhudebněná libreta (Andělská sonáta, Anna Karenina, Divoška, Gazdina roba, Maryša, Paní mincmistrová, Schluck und Jau, Živá mrtvola – Pod Radhoštěm, Valašské tance)

Řada B – Kantáty

12. sv. Amarus,
13. sv. Hospodine, Otče náš, Elegie na smrt dcery Olgy, Zdrávas Maria.
14. sv. Na Soláni čarták,
15. sv. Věčné evangelium,
16. sv. Glagolská mše

Řada C – Sbory a písně

17. a–b sv. Mužské sbory I. (Nestálost lásky, Osamělá bez těchy, Ohlasy národních písní, Osudu neujdeš, Zpěvná duma, Na košatej jedli dva holubi sedá, Na prievoze; – Tři mužské sbory, Čtveřice mužských sborů, Čtyři lidové mužské sbory, Čtvero mužských sborů moravských),
18. a–b sv. Mužské sbory II. (Kantor Halfar, Maryčka Magdónova, 70.000; – Česká legie, Potulný šílenec, Naše vlajka),
19. sv. Ženské sbory (Vlčí stopa, Kašpar Rucký, Hradčanské písničky),
20. sv. Smíšené sbory,
21. sv. Zápisník zmizelého,
22. sv. Řikadla

Řada D – Orchestrální skladby

- 23. sv. Suita pro smyčcový orchestr,
- 24. sv. Idylla pro smyčcový orchestr,
- 25. sv. Lašské tance,
- 26. sv. Suita op. 3,
- 27. sv. Žárlivost,
- 28. sv. Adagio, Kolo srbské, Kozáček,
- 29. sv. Šumařovo dítě,
- 30. sv. Taras Bulba,
- 31. sv. Balada blanická,
- 32. sv. Sinfonietta,
- 33. sv. Dunaj

Řada E – Komorní skladby (pro dva a více nástrojů)

- 34. sv. Dumka pro housle a klavír, Romance pro housle a klavír, Sonáta pro housle a klavír č. III,
- 35. sv. I. smyčcový kvartet „Z podnětu Kreutzerovy sonáty“,
- 36. sv. II. smyčcový kvartet „Listy důvěrné“,
- 37. sv. Pohádka a Presto pro violoncello a klavír,
- 38. sv. Dechový sextet Mládí.

Řada F – Klávirní skladby

- 39. sv. Thema con variazioni, Ej danaj, Moravské tance, Moravské lidové písně pro klavír, Vzpomínka,
- 40. sv. Po zarostlém chodníčku I.,
- 41. sv. Po zarostlém chodníčku II.,
- 42. sv. V mlhách,
- 43. sv. Capriccio,
- 44. sv. Concertino

Řada G – Úpravy lidových písní

- 45. a–d sv. Moravská lidová poezie v písních; Ukvalská poezie v písních; 26 lidových balad; Slezské písně;
- 46. sv. Národní tance na Moravě, Královničky,
- 47. sv. Pilařská, Krajcopolka, Tovačov, Podme milá, Rodinu nám, Sedel věžeň, Sklenovské pomezí, Ballada pro zpěv a klavír,
- 48. sv. Zelene sem sela, Vyletěla holubička, Keď zme šli na hody pro zpěv a orchestr,
- 49. sv. Ukvalské písně pro smíšený sbor, Už je slúnko z téj hory vén (sólo a sbor),

Řada H – Studijní a jiné příležitostné skladby

- 50. sv. Varhanní skladby (Skladba pro varhany, Sonáta pro varhany, Varyto

- pro nové varhany, Chorální fantazie pro varhany, Předehra pro varhany),
51. sv. Duchovní sbory (Communio, Constitues, Exaudi Deus, Graduale I, II, Regnum mundi, Introitus, Veni sancte spiritus, Regnum mundi),
52. sv. Návod pro vyučování zpěvu, Jarní píseň,
53. a–b sv. Příležitostné sbory a úpravy duchovní a světských zpěvů (Naše píseň, Slavnostní sbor, Sbor při kladení základního kamene brněnské university, Odpočiň si, Válečná, Komenského ukolébavka, Rakouská hymna; – Sv. Václave, Církevní zpěvy české vícehlasé z příborského kancionálu, deset českých církevních zpěvů z Lehnerova kancionálu, Narodil se Kristus Pán),
54. sv. Příležitostné instrumentální skladby (Pochod modráčků, Znělka pro čtyřery housle, Zvuky ku památce Förchtgotta-Tovačovského, Skladba o psu Čiperovi, Hudba ke kroužení kuželi, Berlín aj.),
55. sv. Mše Es dur,
56. a–b sv. Úpravy děl jiných skladatelů (Dvořák – Moravské dvojzpěvy, Mše dle Lisztovy Messe pour orgue, Grieg – Olaf Trygvason).

SKIZZE EINES ENTWURFES ZUR GLIEDERUNG EINER ZUSAMMENGEFASSTEN KRITISCHEN AUSGABE DES KOMPOSITORISCHEN WERKES LEOS JANÁČEKS

Der Verfasser gibt als Übersicht einen Entwurf zur Gliederung der zusammengefaßten Ausgabe des kompositorischen Werkes Leoš Janáček's, welche allmählich im tschechoslowakischen Musikverlag Supraphon erscheinen soll. Dieser Entwurf wurde in der musikwissenschaftlichen Kommission der Janáček-Gesellschaft in Brno durchberaten.